

menkoblingen, at man sprængte Toldreformen fra og delte Skattereformen i 2 Dele.

Men rent sagligt tror jeg ogsaa, det var rigtigt. Jeg tror ikke, det fremmede Arbejdet for en Skattereform, dette, at tage alle Statens Skatter og putte dem paa en Gang i en Sæk og sige: Nu ere de der til Diskussion alle sammen. Det var Midlet til at hvirvle alle tænkelige Skattespørgsmaal, alle tænkelige Skattestandpunkter, alle tænkelige Skattediskussioner op paa en Gang, og det tror jeg ikke var fremmede for at faa noget ud af det. Det er min faste Overbevisning, at havde man holdt fast ved det, at man ikke vilde reformere de direkte Skatter uden at tage Toldreformen med, saa havde vi ikke været saa vidt, som vi ere i Dag, saa havde vi ikke staaet, som vi alle føle, at vi staa, saaledes, at vi ikke staa og tale om noget, som vi ønske os, men om noget, der rimeligvis bliver til Lov i Løbet af meget faa Dage eller meget faa Uger. Det var Brændevinsdagsordenen, som det ærede Medlem meget rigtig sagde, der huggede Forbindelsen over mellem de direkte og de indirekte Skattelove, og det er min bestemte Overbevisning, at denne Brændevinsdagsorden var netop det første Skridt til at komme Skattelovene virkelig ind paa Livet. Det ærede Medlem var jo den Gang en Modstander af denne Dagsorden, og han var en Tilhænger af Sammenkoblingen og vel ogsaa en Tilhænger af det politiske Formaal, der forfulgtes gennem Brændevinsdagsordenen, og jeg forstaar da — det er ganske naturligt —, at han endnu i Gaar rejser sig og beklager, at Toldreformen ikke er med.

Derimod forstaar jeg i ringere Grad, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) ogsaa vil kræve nu som Betingelse for at stemme for disse Love, at Toldreformen skulde være med. Thi han og hans politiske Meningsfæller vidste jo saa vel, den Gang Brændevinsdagsordenen kom frem og blev vedtagen, at det betød Overhugningen, Delingen af Skattelovene i de to bestemte Afsnit, og deri deltog jo baade han og hans Meningsfæller. Derfor forekommer det mig meget underligt, at det ærede Medlem nu atter kommer med Toldreformen og siger, at det kunde kun blive en god Reform, naar den var med. Dette er nu en Reform af de direkte Skatter, og ikke noget andet, og den Beklagelse, der lyder, ogsaa fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds, over, at de Folk,

der overhovedet ikke svare direkte Skatter her i vort Land, ikke faa nogen Gavn af denne Reform, er der ikke meget ved. Den er lige saa urimelig, som hvis man ved en Lov om Alderdomsunderstøttelse vilde beklage, at de Folk, der ikke nu være gamle, heller ikke fik noget ved denne Lov.

Da Sammenkoblingen var sprængt, og Venstre skulde begynde det virkelige, saglige Arbejde paa Skattelovene, saa laa det i selve Forholdenes Natur den Gang, at det var de direkte, man maatte tage først. De indirekte var det efter de gjorde Forsøg givet, at det ikke kunde nytte noget at tage fat paa, der var ingen Vej frem, og Grunden, hvorfor vi navnlig maatte og vilde interessere os for de direkte Skattelove, var, at vi her havde Midlet til endelig en Gang at faa en Formue- og Indkomstskat ind i vort Skattesystem. Den Rachel, vi begyndte at arbejde for den Gang, var Formue- og Indkomstskatten, som vi ønskede ind i vort Skattesystem; her saa vi, at Midlet var dertil. Naar Talen var om en direkte Skattereform, vare alle i Virkeligheden inde paa, at der var kun en Vej at gaa, og det var den at afskaffe eller afskriv mere eller mindre de gamle Hartkornsskatter, enten at faa dem nedskrevne betydeligt, formindskede betydeligt, eller helt komme bort fra dem og over til en Skat paa Formue og Indtægt, og det laa i denne Forholdenes Natur, at der var en Mulighed for herigennem at skabe en saadan Deling i det andet Ting, at Formue- og Indkomstskatten kunde vinde et Flertal derved. Her var altsaa Midlet til at naa Maalet, og der var intet andet Middel. Og naar man i disse Dage hører det sagt, at det er godt nok at faa en Formue- og Indkomstskat, men den skulde ikke have været anvendt til det, man nu vil anvende den til, saa ønsker jeg at gentage og understrege, at det kan man gerne sige, men det er atter dette, at skrive noget op paa en Ønskeseddel, som man ikke kan faa, thi her var Midlet til at faa Formue- og Indkomstskatten, og der var intet andet Middel.

Denne Indkomst- og Formueskat, som altsaa var, som jeg sagde, den Rachel, vi begyndte at kæmpe og arbejde for for 7 Aar siden, den tegnede sig jo til at begynde med noget sart og bleg i det Reedtz-Thottske Forslag. Ærede Medlemmer erindre det, der var ikke meget ved Rachel den Gang. Men efterhaanden, som Tiden gik, er hun bleven fyldigere og kraftigere,